

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 sierpnia 2012 r około godz. 09.00 oskarżony J. W. (1) jechał swoim samochodem m-ki V. (...) nr rej. (...) z P. do miejscowości P. . Wraz z nim jechali brat R. W. (1) , który siedział na fotelu pasażera oraz R. R. siedzący z tyłu pojazdu. Po pokonaniu łuku drogi gdy oskarżony jechał na prostym odcinku dostrzegł pieszego , który wkroczył na jezdnię z prawej strony i przechodził na drugą stronę drogi . Był to pokrzywdzony Z. K. (1) , który tego dnia wybrał się rowerem do lasu na grzyby. Gdy pieszy wkroczył na jezdnię pojazd kierowany przez oskarżonego znajdował się od niego w odległości ok. 86 metrów. Wówczas J. W. (1) poruszał się samochodem z prędkością około 107 km/h , czyli większą od dopuszczalnej administracyjnie w tym miejscu . Widząc sytuację na drodze oskarżony rozpoczął gwałtowne awaryjne hamowanie połączone ze zjazdem na lewą część drogi. Mimo podjętego hamowania oskarżony uderzył prawą , przednią częścią pojazdu w pieszego Z. K. (1). Do uderzenia doszło na lewym pasie drogi. W chwili uderzenia samochód V. (...) poruszał się z prędkością około 79 km/h. W wyniku wypadku pieszy doznał obrażeń ciała w postaci stłuczenia i obrzęku mózgu , złamania trzonu mostka , złamania żeber lewych od I do XII w linii pachowej , złamania kręgosłupa na wysokości dwunastego kręgu piersiowego i pierwszego lędźwiowego z przerwaniem ciągłości rdzenia kręgowego w tym miejscu , wieloodłamowego złamania kości piszczelowej i strzałkowej kończyny dolnej prawej , wieloodłamowego złamania kości piszczelowej i strzałkowej kończyny dolnej lewej , otwartego złamania kości łokciowej lewej . Pokrzywdzonego z miejsca wypadku przewieziono do Szpitala (...) w P.. W następstwie odniesionych ciężkich obrażeń ciała Z. K. (1) zmarł o godz. 11.05.

(dowód: zeznania świadków : J. W. (2) k.92v,309v-310v, T. B. k.136v, Ł. K. k.139v, R. W. (2) k.175v-176, K. W. k. 218-218v, S. S. k.223v, P. W. k.224v, A. W. k.226v, J. K. k.35v, 308-308v, R. K. k.17v-18,309, W. K. k. 38v-39,309v, R. W. (1) k.13v-14,87v-88,346v-347,385v-386v, R. R. k.15v-16,80v-81,118v,310v-311, 631v-632, protokół oględzin miejsca wypadku drogowego k. 2-4, protokół oględzin pojazdu V. (...) k. 5-6;zaświadczenie lekarskie k.7; protokoły badania stanu trzeźwości k.8,9; protokół oględzin roweru k.19; protokoły zatrzymania rzeczy k.31-33,96; materiał poglądowy k.42-65; protokół oględzin osoby R. W. (1) k.66-68; protokół oględzin osoby J. W. (1) k.70-74; protokół oględzin osoby R. R. k.76-79; protokół oględzin odzieży Z. K. k.93-95; protokół oględzin telefonu komórkowego J. W. (1) k.100; protokół oględzin telefonu komórkowego R. W. (1) k.102; protokół oględzin telefonu komórkowego R. R. k.119; opinia dot. badania krwi Z. K. k.103; protokół pobrania krwi k.104; szkic sytuacyjny k.108; odpisy notatników służbowych policjantów k.110-115; opinia techniczna biegłego z/z techniki samochodowej i ruchu drogowego I. D. k.121-126; opinia biegłego z zakresu badania wypadków D. M. k.141-149,349v-350v; protokół oględzin i sekcji zwłok k.152-155; wykaz połączeń telefonicznych k.212-216; opinia biegłych M. H. i W. S. k. 239-252,347v-349v, opinia sądowo psychologiczna biegłej A. G. k.489-490; opinia sądowo psychologiczna biegłej K. O. k.496-497; opinia Instytutu Ekspertyz Sądowych k.543-577; wyjaśnienia oskarżonego k. 306v-308,610v)

Oskarżony J. W. (1) nie przyznał się do popełnienia zarzuconego mu czynu. Wyjaśnił , że w czasie gdy jechał samochodem do P. dostrzegł mężczyznę chodzącego w przydrożnym rowie z torebką. Gdy pojazd kierowany przez oskarżonego znajdował się w odległości około 50 metrów przed mężczyzną , wyszedł on z rowu i patrzył w stronę nadjeżdżającego samochodu. Następnie zaczął przechodzić przez jezdnię. Wówczas oskarżony odbił w lewą stronę aby ominąć pieszego i podjął hamowanie. Doszło do potrącenia mężczyzny . Wsunął się on na szybę czołową. Z pieszym na masce oskarżony wjechał samochodem do przydrożnego rowu. Wówczas pieszy zsunął się z maski . Oskarżony stwierdził , że poruszał się samochodem z prędkością około 90 km/h.

(wyjaśnienia oskarżonego J. W. (1) k. 306v-308,610v.)

Sąd zważył, co następuje:

Sąd w znacznej mierze dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego J. W. (1). Wymieniony przedstawił przebieg zdarzenia w sposób zbieżny z relacjami pozostałych pasażerów samochodu V. (...) tj. R. W. (1) i R. R.. Przedstawiony opis zdarzenia znajduje również potwierdzenie w dowodach materialnych utrwalonych na miejscu zdarzenia tj. w protokole oględzin miejsca wypadku (k.2-4), protokole oględzin samochodu V. (...) (k.5-6) oraz protokole oględzin i sekcji zwłok Z. K. (1) (k.152-155). Nie ulega wątpliwości, że oskarżony jadąc samochodem w kierunku P., podjął hamowanie awaryjne oraz zjechał na lewą stronę drogi. Oskarżony podjął gwałtowny manewr obronny w sytuacji nieostrożnego zachowania się pieszego Z. K. (1), który wkroczył na jezdnię bezpośrednio przed nadjeżdżającym w stosunkowo bliskiej odległości pojazd i niejako wymusił ten odruchowy manewr kierowcy. Sąd nie dał wiary prezentowanym ocenom J. W. (1) odnośnie prędkości kierowanego przez siebie samochodu oraz odległości w jakiej znajdował się od pieszego gdy podjął on niebezpieczny manewr przechodzenia przez jezdnię. W zasadzie wszyscy opiniujący w sprawie biegli z zakresu ruchu drogowego określili prędkość samochodu jako wyższą od dopuszczalnej administracyjnie prędkości 90 km/h obowiązującej w tym miejscu. Biegły D. M. wyliczył prędkość pojazdu na oscylującą w granicach 100 km/h, zaś odległość od pieszego w momencie wkroczenia na jezdnię ok. 64 m (k.147v,149). Biegły W. S. określił prędkość samochodu na około 105 km/h, zaś odległość od pieszego 68,6 m -97,9 m (k.248,249). Z kolei biegli Instytutu Ekspertyz Sądowych w K. ocenili prędkość na około 107 km/h, zaś odległość od pieszego ok. 86 m (k.558). Jak widać wartości te różnią się od podawanych przez oskarżonego, który deklarował jazdę z prędkością nie przekraczającą dozwolonej oraz podawał mniejszą odległość od pieszego w chwili wkroczenia przez niego na jezdnię. Zrozumiałe jest, że ocena odległości podawana przez J. W. (1) może odbiegać od wartości rzeczywistych. W dynamicznej sytuacji drogowej trudno jest obiektywnie ocenić odległość. Odnośnie prędkości prowadzonego przez siebie pojazdu bezpośrednio przed zderzeniem J. W. (1) podawał nieszczerze. Niewątpliwie wyjaśniając w ten sposób J. W. (1) chciał wykazać, że jego zachowanie było całkowicie zgodne z zasadami ruchu drogowego, zaś osobą wyłącznie winną za zaistniały wypadek był pieszy - Z. K. (1). Z takim postawieniem sprawy w obliczu ustaleń biegłych (...) w K., zgodzić się nie można.

Sąd dał wiarę zeznaniom bezpośrednich świadków wypadku R. W. (1) (k.13v-14,87v-88,346v-347,385v-386v) i R. R. (k.15v-16,80v-81,118v,310v-311, 631v-632). Zeznania wskazanych osób korespondują wzajemnie. Korespondują również z wyjaśnieniami oskarżonego jak i innymi dowodami, którym dano wiarę. Każdy ze świadków opisał przebieg wypadku ze swego punktu widzenia. Zauważyć należy, że zarówno R. W. (1) jak i R. R. przyznali szczerze, że nie patrzyli na prędkościomierz w samochodzie bezpośrednio przed zderzeniem. Jest to zachowanie typowe dla pasażerów samochodu, którzy podczas rozmowy zazwyczaj nie kontrolują parametrów jazdy takich jak prędkość a co najwyżej mogą w tej kwestii wypowiedzieć się orientacyjnie.

Zeznania pozostałych przesłuchiwanych w trakcie postępowania osób - J. W. (2) (k.92v,309v-310v), T. B. (k.136v), Ł. K. (k.139v), R. W. (2) (k.175v-176), K. W. (k. 218-218v), S. S. (k.223v), P. W. (k.224v), A. W. (k.226v), J. K. (k.35v, 308-308v), R. K. (k.17v-18,309) oraz W. K. (k. 38v-39,309v) miały drugorzędne znaczenie dla ustaleń faktycznych w sprawie. Osoby te nie były bezpośrednimi świadkami wypadku. Niektóre z wymienionych osób podały dość istotne szczegóły dotyczące stanu zdrowia pokrzywdzonego oraz jego kondycji fizycznej. Wiedza ta pomogła biegłym, którzy odtwarzając przebieg wypadku ustalali przybliżoną prędkość poruszania się Z. K. (1) bezpośrednio przed zderzeniem.

Kierując się wskazaniem zawartym w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie w sprawie sygn. VII Ka 195/15 sąd dopuścił dowód z opinii Instytutu Ekspertyz Sądowych w K. celem rekonstrukcji przebiegu wypadku. Jednocześnie zasięgnięto opinii biegłych psychologów A. G. i K. O. celem sprawdzenia właściwości osobistych oskarżonego J. W. (1) w szczególności poziomu jego reakcji w zaistniałej sytuacji drogowej. Jako obiektywną i fachową oceniono ekspertyzę Instytutu Ekspertyz Sądowych w K. (k.543-577). Zespół biegłych uwzględniając wyniki badań psychologicznych J. W. (1) dokonał rekonstrukcji czasowo przestrzennej zaistniałego wypadku drogowego. Według biegłych bezpośrednią przyczyną wypadku było błędne zachowanie pieszego Z. K. (1). Pokrzywdzony najprawdopodobniej nieprawidłowo obserwował sytuację na drodze i przed wejściem na nią błędnie ocenił odległość i/lub prędkość zbliżającego się samochodu. Oskarżony J. W. (1) poruszał się niesprawnym samochodem (niedziałający układ (...)), z prędkością przekraczającą prędkość dopuszczalną w obszarze niezabudowanym i w zależności od oceny sądu wykonał nieprawidłowy manewr obronny. Oskarżony J. W. (1) miał teoretyczną możliwość uniknięcia

potrącenia , gdyby kontynuował jazdę swoim pierwotnym pasem jezdni , nawet bez konieczności hamowania. Wiadomo , iż kontynuowanie przez J. W. (1) jazdy swoim pasem ruchu prowadziło do zerowego ryzyka potrącenia pieszego tylko w przypadku niezmiennego zachowania się pieszego . W takiej sytuacji można stwierdzić , że samochód V. (...) w odległości nie większej niż 1 m. przejechałby za plecami pieszego. Jednak w czasie zdarzenia oskarżony nie mógł być pewny , że pieszy nie zatrzyma się na prawym pasie jezdni a wówczas przy ruchu V. (...) tym pasem doszłoby do potrącenia. Jak wyżej wskazano sąd nie miał zastrzeżeń do wiedzy i obiektywizmu biegłych. Takich zastrzeżeń nie miały również strony postępowania. Należy jeszcze wskazać, że ekspertyza została sporządzona przez instytut badawczy , który w kraju uznany jest za autorytet w swojej dziedzinie . W związku z zaleceniami sądu odwoławczego sąd orzekający w niniejszej sprawie nie brał pod uwagę ustaleń zawartych w pozostałych opiniach biegłych z zakresu ruchu drogowego tj. D. M. i W. S.. Jako rzetelne i obiektywne uznano pozostałe dowody ujawnione w trakcie przewodu sądowego , w szczególności opinie sądowo psychologiczne dotyczące J. W. (1) (k. 489-490,496-497) oraz opinię techniczną biegłego z/z techniki samochodowej i ruchu drogowego I. D. (k.121-126).

Reasumując zebrany materiał dowodowy sąd ustalił w ślad za biegłymi (...) w K. ,że bezpośrednią przyczyną rozpatrywanego wypadku drogowego było nieprawidłowe zachowanie pieszego Z. K. (1). Zgodnie z treścią art.13 ust 1 ustawy z 20.06.1997 r Prawo o ruchu drogowym, pieszy przechodząc przez jezdnię obowiązany jest zachować szczególną ostrożność. Tego rodzaju ostrożności zabrakło pokrzywdzonemu , który najprawdopodobniej błędnie ocenił zaistniałą sytuację drogową . Wchodząc na jezdnię Z. K. (1) niejako wymusił na kierującym oskarżonym podjęcie manewrów obronnych. Posiłkując się wynikami badań psychologicznych A. G. i K. O. stwierdzić należy ,że w czasie 2,5 sekundy jakie upłynęły od chwili wejścia pokrzywdzonego na jezdnię do chwili kolizji, oskarżony J. W. (1) nie miał szans aby podjąć skuteczny manewr obronny pozwalający na uniknięcie wypadku. Manewr polegający na zjeździe na lewą stronę drogi , został podjęty przez J. W. (1) w sytuacji stresowej. Siedzący obok niego brat R. W. (1) krzychał aby oskarżony hamował i zjechał do rowu. Doświadczenie uczy , że w podobnych sytuacjach zagrożenia , kierowcy dysponujący zaledwie chwilą, reagują odruchowo skręcając kierownicą aby uniknąć kolizji. Jak wskazali biegli (...) w K. , oskarżony miał jedyną możliwość uniknięcia wypadku gdyby jechał niezmiennie swoim torem jazdy . Wówczas minąłby pieszego w niewielkiej odległości za jego plecami pod warunkiem , że pieszy nie zatrzymałby się na jezdni. Takiej pewności w zaistniałej sytuacji nie miały żaden kierowca, nawet ten dysponujący niezwykłym opanowaniem i zdolnością do szybkiej reakcji . Gdyby jednak pieszy z jakiegokolwiek przyczyny zatrzymałby się na jezdni i doszłoby do zderzenia , kierujący mógłby spotkać się z zarzutem braku skrętu i ominięcia pieszego. Należy jeszcze podkreślić , że zgodnie z wyliczeniami czasowo przestrzennymi biegłych, oskarżony w przypadku poruszania się z prędkością administracyjnie dozwoloną tj. 90 km/h byłby także zmuszony do reagowania w zaistniałej sytuacji z tym , że miałby na reakcję nieco więcej czasu.

Nieprawidłowe zachowanie pieszego Z. K. (1) nie jest jedyną przyczyną zaistniałego wypadku drogowego. Jak ustalono oskarżony J. W. (1) w chwili wejścia przez pieszego na jezdnię prowadził samochód z prędkością około 107 km/h a więc z prędkością wyższą od dozwolonej. Wskazać należy za zespołem biegłych (...) w K. , że gdyby oskarżony jechał z dozwoloną prędkością 90 km/h i wykonał takie same manewry jak podczas rzeczywistego zdarzenia, doszłoby również do potrącenia pieszego. Wówczas jednak prędkość kolizyjna V. (...) byłaby na poziomie 27 km/h , natomiast samo potrącenie miałoby charakter narożnikowo - styczny przy założeniu , że Z. K. (1) kontynuowałby przekraczanie jezdni. Biorąc pod uwagę dane statystyczne , gdyby doszło do potrącenia pieszego z taką prędkością , prawdopodobieństwo doznania przez niego obrażeń ciała skutkujących zgonem wynosiłoby 5 % (k.562). Byłoby to więc prawdopodobieństwo minimalne. Przepięstwo spowodowania wypadku komunikacyjnego należy do przestępstw skutkowych. W ocenie sądu oskarżony postępując wbrew zasadzie wynikającej z przepisu art. 20 ust. 3 Ustawy Prawo o ruchu drogowym nie zachował należytej ostrożności czym przyczynił się w sposób istotny do nastąpienia skutku jakim był w rozpatrywanym przypadku zgon pieszego Z. K. (1). Niewątpliwie między niezgodnym z zasadami ruchu drogowego zachowaniem oskarżonego a tragicznym skutkiem istnieje związek przyczynowo skutkowy. W orzecznictwie sądowym sformułowano pogląd , że współodpowiedzialność za spowodowanie wypadku może ponosić dwóch lub nawet więcej uczestników ruchu drogowego (zob. wyrok SN z 30.08.2011 r sygn. IV KK 187/11 , Lex 950442, wyrok SN z 09.01.2012r sygn. V KK 121/11 Lex 1119577, wyrok SN z 08.04.2013r sygn. II KK 206/12 , Lex 1311397). Taka sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie.

Biorąc pod uwagę dowody w sprawie sąd ustalił, że J. W. (1) w chwili czynu naruszył nieumyślnie zasadę bezpieczeństwa w ruchu drogowym określoną w treści art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...) z prędkością większą od administracyjnie dopuszczalnej poza obszarem zabudowanym, nieumyślnie spowodował wypadek w ten sposób, że uderzył przodem kierowanego przez siebie samochodu w przechodzącego przez jezdnię pieszego Z. K. (1), który w wyniku wypadku doznał obrażeń ciała w postaci stłuczenia i obrzęku mózgu, złamania trzonu mostka, złamania żeber lewych od I do XII w linii pachowej, złamania kręgosłupa na wysokości dwunastego kręgu piersiowego i pierwszego kręgu lędźwiowego z przerwaniem ciągłości rdzenia kręgowego w tym miejscu, wieloodłamowego złamania kości piszczelowej i strzałkowej kończyny dolnej prawej, wieloodłamowego złamania kości piszczelowej i strzałkowej kończyny dolnej lewej, otwartego złamania kości łokciowej lewej, które to obrażenia skutkowały zgonem pieszego. Czyn oskarżonego sąd zakwalifikował jako występki z art. 177 § 2 kk. Dokonując powyższych ustaleń faktycznych i orzekając co do kary sąd był związany zasadą wynikającą z treści art. 443 kpk. Jak wyżej wskazano sąd nie znalazł podstaw aby przypisać J. W. (1) podjęcia nieprawidłowego manewru o zmianie toru ruchu w zaistniałej sytuacji drogowej.

Biorąc pod uwagę wysokość zagrożenia ustawowego za popełnienie przestępstwa z art. 177 § 2 kk, okoliczności przedmiotowe i podmiotowe popełnionego czynu oraz stopień winy sąd orzekł wobec oskarżonego na podstawie wspomnianego przepisu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Należy zauważyć, że oskarżony nie chciał a nawet nie godził się na spowodowanie tragicznego skutku. Przyczynił się jednak do niego w następstwie nie zachowania reguł ostrożności wymaganych w danej sytuacji. Czyn oskarżonego miał charakter nieumyślny. Wymierzając karę pod uwagę wzięto przede wszystkim to, że zachowanie J. W. (1) nie było główną przyczyną wypadku. Wymierzona kara to zdaniem sądu odpowiednia reakcja na czyn oskarżonego.

Na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary sąd warunkowo zawiesił tytułem próby na okres 2 lat. Wprawdzie J. W. (1) był karany sędownie (k.597), mimo tego w ocenie sądu zachodzi wobec jego osoby korzystna prognoza kryminologiczna. Oskarżony pomaga matce w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Z informacji Policji wynika, że J. W. (1) posiada prawo jazdy od 12.03.2009 r. Zatem w chwili czynu nie mógł być uznany za doświadczonego kierowcę. Nie jest również objęty punktami karnymi za wykroczenia drogowe (k.622).

Na podstawie art.71 § 1 kk sąd orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych, gdzie wysokość jednej stawki równoważna jest kwocie 20 zł. Orzeczona grzywna jest odpowiednio dolegliwa dla oskarżonego mając na względzie jego sytuację rodzinną i majątkową.

Na podstawie art.230 § 2 kpk sąd zdecydował o zwrocie zabezpieczonych dowodów rzeczowych oskarżycielowi posiłkowemu J. K..

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie przepisów przywołanych w pkt V. wyroku obciążając J. W. (1) opłatą sądową w kwocie 280 zł oraz pozostałymi kosztami sądowymi w części. Sąd kierując się zasadą słuszności zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych powstałych podczas ponownego rozpoznania sprawy przed sądem pierwszej instancji.

Należy jeszcze dodać, że z dniem 01 lipca 2015 r na mocy przepisów ustawy z dnia 20.02.2015r o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015.396) zmianie uległy niektóre przepisy zastosowane w niniejszym orzeczeniu. Przede wszystkim zmianie uległy przepisy dotyczące warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Uznając, że względniejsza dla oskarżonego jest ustawa obowiązująca poprzednio sąd z mocy art. 4 § 1 kk zastosował jej przepisy przy orzekaniu.

ZARZĄDZENIE

- (...)

- (...)

- (...)

(...)